

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e60036.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Barfod:

„Valgretten skal ikke udvides mere, end Statens Gavn fordrer, men heller ikke indskrænkes mere, end Statens Gavn behøver", saaledes omtrent udtalte i Begyndelsen af nærværende Møde den ærede 11te kongevalgte Rigsdagsmand (David) sig, og jeg maa sluntte mig til disse hans Ord, eller idetmindste til Meningen, forsaavidt jeg ikke skulde have gjengivet Ordene aldeles nøiagtigt, hvad jeg ingenlunde tør paastaae. Men nu paastaaer jeg, at Statens sande Gavn fordrer netop, at den knytter saa mange af sine Borgere saa nær som muligt til sig — saavidt muligt dem allesammen, thi det er dog meget ved Statsborgernes Kjærlighed og Trofasthed, at Staten skal vinde kræfter og bestaae. Men saa siger atter den ærede 11te kongevalgte Rigsdagsmand, at den fattige, den udannede Mand vanskelig kan begribe, at Staten ogsaa er til for hans Skyld og til Gavn for ham. Skal dette være sandt, saa svarer jeg: saa lader os lære ham det derved, at vi give ham den fulde Statsborgerret; thi skal han nogensinde lære det, saa lærer han det upaatvivlelig allerbedst, — jeg tør næsten paastaa: alene — ad denne Vei. Dertil svarer imidlertid den ærede 11te kongevalgte Rigsdagsmand: det er godt nok, men den simple og udannede Mand er ikke istand til at bruge sin Borgerret rigtig. Jeg kan ikke give ham Ret deri, men havde han Ret, da vilde jeg saameget bestemtere paastaae, at saa skal den simple Mand netop det snarreste muligt have den Borgerret, som han da maatte lære at bruge igjennem Misbrug; thi lære at bruge den, maa han dog engang. Og Misbrugene — derom finder jeg mig fuldkommen overbeviist — vilde hverken blive store eller slemme. Jeg kan i denne Henseende støtte mig paa den ærede 11te kongevalgte Rigsdagsmands Autoritet, thi han siger udtrykkelig, at selv hos den simpleste Mand er en Følelse af, ikke alene, at han ikke maa bære Vaaben mod sit Fædreland, men ogsaa — thi saaledes omtrent udtrykte den 11te kongevalgte Rigsdagsmand sig noget senere — at han ikke maa gjøre Brud paa Loven, ikke gjøre Uret. Heri er jeg naturligviis saameget mere enig med ham, som jeg meget vel mindes, i hvilken Bog der staaer talt om Hedningene, som ikke have Loven, men som dog af Naturen gjøre Lovens Gjerninger; og naar nu dette kan være Tilfældet med Hedningene, skulde man da ikke turde stole paa, at det Samme i en endnu høiere Grad vil være Tilfældet med vor christne Almue. Overhovedet begriber jeg ikke, at man kan være saa sikker paa — og det maa man jo være, naar man med saa stor Bestemthed tør erklære, at „den allerstørste Deel" af det danske Folk bekjender sig til den evangelisk-lutherske Lære — jeg begriber ikke, hvorledes man kan være saa sikker paa, at selv den allersimpleste Mand kan gaae ind paa de allerhøieste Sandheder, de guddommelige nemlig, men at han derimod paa ingen Maade kan gaae ind paa de, vistnok ogsaa høie, men dog langt lavere Sandheder, de borgerlige, de statsborgerlige. Og naar da den ærede 11te kongevalgte Rigsdagsmand, som det forekommer mig med megen Misbilligelse, talte om dem, som mene, at hele Menneskeslægten er en eensartet Masse, maa jeg, naar man blot vil borttage det Masseagtige, med megen Villighed erklære, at ogsaa jeg bekjender mig til Læren om Menneskeslægstens Eensartethed — en Lære, som det forekommer mig, at baade Iøde, Christen og Muhamedan maa være særdeles enige med mig om at fastholde, eftersom baade Iøde, Christen og Muhamedan ere enige i, at hele Menneskeslægten er oprunden af eet Forældrepar; og jeg for mit Vedkommende maa idetmindste tilstaae, at jeg paa ingen Maade kan gaae ind paa den Lære, som man vil tillægge Fyrst Windisch-Grätz, den nemlig, at Mennesket bliver først til Menneske, naar han bliver Baron, en Lære, som jeg maa antage, heller ikke finder mange Tilhængere i denne Sal, som i saa Fald nok ikke vilde tælle mere end et Par Mennesker. Efter Alt dette maa jeg vedblive mit igaar bebudede Ændringsforslag, der gaaer ud paa, at §§ 30 og 32 sammensmeltes til een Paragraph, saalydende: „Rigsdagen bestaaer af eet Thing; valgbar og valgberettiget hertil er enhver fuldmyndig pletfri dansk Mand"; men jeg skal dog bemærke, at jeg i de mere Conservati